

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέμα «Πράσινη Βίβλος για τα τυχερά παιχνίδια σε απευθείας σύνδεση στην Εσωτερική Αγορά»

[COM(2011) 128 τελικό]

(2012/C 24/20)

Εισηγητής: **ο κ. MALLIA**

Στις 24 Μαρτίου 2011, και σύμφωνα με το άρθρο 304 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποφάσισε να ζητήσει γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέμα

Πράσινη Βίβλος για τα τυχερά παιχνίδια σε απευθείας σύνδεση στην Εσωτερική Αγορά

COM(2011) 128 τελικό.

Το ειδικευμένο τμήμα «Ενιαία αγορά, παραγωγή και κατανάλωση», στο οποίο ανατέθηκαν οι σχετικές προπαρασκευαστικές εργασίες, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 3 Οκτωβρίου 2011.

Κατά την 475η σύνοδο ολομέλειας, της 26ης και 27ης Οκτωβρίου 2011 (συνεδρίαση της 26ης Οκτωβρίου), η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε με 126 ψήφους υπέρ, 4 κατά και 4 αποχές την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. Συμπεράσματα και συστάσεις

1.1 Μέσω της διαβούλευσης που δρομολογεί με την Πράσινη Βίβλο, η Επιτροπή επιχειρεί να κατανοήσει καλύτερα τον τομέα των τυχερών παιχνιδιών στο Διαδίκτυο, ο οποίος αναπτύσσεται ραγδαία, έχει διασυνοριακό χαρακτήρα και διακρίνεται από τα διαφορετικά εθνικά καθεστώτα που εφαρμόζονται στα κράτη μέλη.

1.2 Η ΕΟΚΕ παρατηρεί ότι υπάρχουν ορισμένοι στόχοι, οι οποίοι είναι κοινοί για όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ. Οι στόχοι αυτοί αφορούν την καταπολέμηση των παράνομων δραστηριοτήτων σχετικά με τα τυχερά παιχνίδια, την προστασία των καταναλωτών, τη διατήρηση της δημόσιας τάξης και τη χρηματοδότηση δραστηριοτήτων που εξυπηρετούν το δημόσιο συμφέρον (κοινωνικές σκοποί).

1.3 Η προστασία των καταναλωτών είναι ένας τομέας στον οποίο η ΕΕ μπορεί να προσφέρει προστιθέμενη αξία στους πολίτες της. Η ΕΕ θα πρέπει να δημιουργήσει ένα νομοθετικό πλαίσιο για την προστασία των καταναλωτών της, το οποίο θα έχει δεσμευτικό χαρακτήρα για όλους τους φορείς εκμετάλλευσης που έχουν αδειοδοτηθεί στην ΕΕ. Με τον τρόπο αυτό θα δημιουργηθεί ένα ελάχιστο σύνολο προτύπων (που δεν θα είναι χαμηλού επιπέδου) για την προστασία του καταναλωτή. Οι εθνικές κυβερνήσεις, ωστόσο, πρέπει να διατηρούν το δικαίωμα να ορίζουν υψηλότερα πρότυπα προστασίας των καταναλωτών στις εγχώριες αγορές τους, εφόσον το επιθυμούν. Συγκεκριμένα, ένας από τους στόχους της νομοθεσίας των κρατών μελών θα πρέπει να είναι η πρόληψη και η θεραπεία του εθισμού στα τυχερά παιχνίδια.

1.4 Η καταπολέμηση της απάτης, της κλοπής ταυτότητας, της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και άλλων εγκλημάτων απαιτεί εντατικότερη συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών σε επίπεδο ΕΕ. Πιο συγκεκριμένα, κάθε κράτος μέλος θα πρέπει να δημοσιεύσει κατάλογο με τους φορείς εκμετάλλευσης που είναι αδειοδοτημένοι στη συγκεκριμένη χώρα και η οδηγία για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες⁽¹⁾ θα πρέπει να επεκταθεί πέραν των καζίνο και να καλύψει και τα άλλα τυχερά παιχνίδια στο Διαδίκτυο, γεγονός που θα ενισχύσει τις εθνικές αρχές στην καταπολέμηση των παράνομων δραστηριοτήτων.

1.5 Οι δυνατότητες συμμετοχής σε τυχερά παιχνίδια μπορούν να οδηγήσουν σε εθισμό. Η ΕΟΚΕ καλεί την Επιτροπή να εκπονήσει

μελέτη σε επίπεδο ΕΕ, προκειμένου να προσδιορίσει πλήρως τα συγκεκριμένα χαρακτηριστικά του εθισμού στα τυχερά παιχνίδια. Στη συνέχεια, ενδείκνυται η λήψη κατάλληλων μέτρων, προληπτικών και άλλων. Για τον σκοπό αυτό, ένα μέρος των φορολογικών εσόδων θα πρέπει να χρησιμοποιείται για την πρόληψη και τη θεραπεία του εθισμού στα τυχερά παιχνίδια.

1.6 Η ΕΟΚΕ ζητά επίσης την εισαγωγή αυστηρών κανόνων σχετικά με την απαγόρευση της διαφήμισης τυχερών παιχνιδιών που απευθύνεται σε ανήλικους ή αφορά ανήλικους ή άτομα που φαίνεται να έχουν ηλικία μικρότερη από το επιτρεπόμενο εθνικό όριο για τη συμμετοχή σε τυχερά παιχνίδια προς διασφάλιση της αποτελεσματικής προστασίας των ανήλικων και άλλων ευάλωτων ομάδων.

1.7 Ο τομέας χαρακτηρίζεται επί του παρόντος από τη μη εγκεκριμένη παροχή υπηρεσιών τυχερών παιχνιδιών τόσο από μη αδειοδοτημένους φορείς εκμετάλλευσης (την οποία η Πράσινη Βίβλος χαρακτηρίζει ως μαύρη και παράνομη αγορά) όσο και από αδειοδοτημένους φορείς εκμετάλλευσης σε ένα κράτος μέλος που παρέχουν υπηρεσίες τυχερών παιχνιδιών σε καταναλωτές άλλου κράτους μέλους χωρίς την απαιτούμενη άδεια (την οποία η Πράσινη Βίβλος χαρακτηρίζει ως γκριζα αγορά). Για τη συνεκτική ανάπτυξη του τομέα και τη συμφιλίωση των στόχων δημόσιου συμφέροντος με τις αρχές της εσωτερικής αγοράς απαιτείται περισσότερη ασφάλεια δικαίου.

1.8 Στα κράτη μέλη υπάρχουν πολλά διαφορετικά είδη χρηματοδότησης των δραστηριοτήτων γενικού συμφέροντος. Η ΕΟΚΕ επικροτεί την αρχή, σύμφωνα με την οποία ένα σταθερό ποσοστό εσόδων ή φόρου επί των τυχερών παιχνιδιών διοχετεύεται απευθείας στον αθλητισμό γενικά ή σε άλλες δραστηριότητες δημόσιου συμφέροντος.

1.9 Η ΕΟΚΕ συντάσσεται με τα συμπεράσματα του Συμβουλίου «Ανταγωνιστικότητα» της 10ης Δεκεμβρίου 2010 σχετικά με το πλαίσιο για τα τυχερά παιχνίδια και τα στοιχήματα στα κράτη μέλη της ΕΕ.

1.10 Η ΕΟΚΕ καλεί την Επιτροπή να προσδιορίσει τον αντίκτυπο των διασυνοριακών προσφορών στη χρηματοδότηση του αθλητισμού και κατά πόσο η χρηματοδότηση αυτή διοχετεύεται σε λαϊκά αθλήματα, καθώς και να προτείνει συγκεκριμένα μέτρα για την εξασφάλιση αυτού του είδους χρηματοδότησης του αθλητισμού.

(¹) Οδηγία 2005/60/ΕΚ, ΕΕ L 309 σ. 15 της 25.11.2005.

1.11 Τα κράτη μέλη λαμβάνουν προληπτικά και κατασταλτικά μέτρα για την καταπολέμηση των παράνομων τυχερών παιχνιδιών στο Διαδίκτυο. Η εξάπλωση των παράνομων δραστηριοτήτων δείχνει ότι τα μέτρα αυτά δεν είναι αρκετά αποτελεσματικά. Γι' αυτό, η ΕΟΚΕ θεωρεί απαραίτητο να διαμορφωθεί και να θεσπιστεί ένα σύστημα ελέγχου των παραβάσεων και επιβολής κυρώσεων, το οποίο να διασφαλίζει την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας και να μπορεί να επιβάλλει παύση των δραστηριοτήτων, φραγή των μέσων που παρέχουν τις εν λόγω ηλεκτρονικές υπηρεσίες (διότι έτσι διευκολύνουν τα παράνομα τυχερά παιχνίδια), και ακόμη και κατάσχεση και εξασφάλιση κάθε πτυχής της εν λόγω δραστηριότητας.

1.12 Οι διοικητικές αρχές και οι κοινωνικοί εταίροι πρέπει να εξασφαλίσουν ότι οι πρωτοβουλίες στον τομέα των τυχερών παιχνιδιών σε απευθείας σύνδεση δεν θα έχουν καμία επίπτωση στην απασχόληση στον τομέα των τυχερών παιχνιδιών που δεν πραγματοποιούνται σε απευθείας σύνδεση.

2. Εισαγωγή

2.1 Η ΕΟΚΕ εκτιμά ότι η Πράσινη Βίβλος για τα τυχερά παιχνίδια σε απευθείας σύνδεση αποτελεί μια καλή πρωτοβουλία για έναν πραγματιστικό και γόνιμο προβληματισμό σχετικά με το μέλλον του τομέα στην Ευρώπη. Συνεπώς, η ΕΟΚΕ προτρέπει την ΕΕ να μεριμνήσει επειγόντως για τη διενέργεια διεξοδικής μελέτης προκειμένου να αξιολογηθεί ο αντίκτυπος που μπορεί να προκύψει για την απασχόληση στον κλάδο των τυχερών παιχνιδιών, δημόσιας και ιδιωτικής φύσης.

2.2 Η διαβούλευση που δρομολογήθηκε στο πλαίσιο της Πράσινης Βίβλου από την Επιτροπή αποσκοπεί στη διεξαγωγή εκτενούς διαλόγου για τα τυχερά παιχνίδια στο Διαδίκτυο, προκειμένου να εξασφαλιστεί καλύτερη κατανόηση των ειδικών θεμάτων που προκύπτουν από την ανάπτυξη της νόμιμης και της παράνομης (μαύρης και «γκρίζας» αγοράς) παροχής υπηρεσιών τυχερών παιχνιδιών στο Διαδίκτυο με αποδέκτες τους καταναλωτές που διαμένουν στα κράτη μέλη της ΕΕ. Λόγω του χαρακτήρα των υπηρεσιών αυτών, η παροχή τους συχνά δεν εμπίπτει στον έλεγχο των κρατών μελών, στους πολίτες των οποίων προσφέρονται τα τυχερά αυτά παιχνίδια.

2.3 Η Πράσινη Βίβλος συνάδει επίσης με το ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με την ακεραιότητα των τυχερών παιχνιδιών σε απευθείας σύνδεση⁽²⁾ της 10ης Μαρτίου 2009, ενώ το Συμβούλιο είχε απευθύνει έκκληση για την κατάρτιση της Πράσινης Βίβλου στα συμπεράσματά του για το πλαίσιο των τυχερών παιχνιδιών και των στοιχημάτων στα κράτη μέλη της ΕΕ⁽³⁾ της 10ης Δεκεμβρίου 2010.

2.4 Η νομοθεσία για τα τυχερά παιχνίδια στην ΕΕ δεν είναι ενιαία και σε πολλά κράτη μέλη τελεί υπό αναθεώρηση, προκειμένου να ληφθεί υπόψη η εξάπλωση του Διαδικτυακού τμήματος της εν λόγω αγοράς σε διασυνοριακό επίπεδο.

2.5 Πρωταρχικός σκοπός της διαβούλευσης της Επιτροπής είναι η αποκόμιση μιας στοιχειοθετημένης εικόνας της υπάρχουσας κατάστασης στην ΕΕ στον τομέα των τυχερών παιχνιδιών στο Διαδίκτυο. Η διαβούλευση επιχειρεί να εξασφαλίσει μια σαφή εικόνα των προκλήσεων για την κοινωνία και τη δημόσια τάξη, οι οποίες προκύπτουν στην ΕΕ από την παροχή υπηρεσιών τυχερών παιχνιδιών στο Διαδίκτυο, καθώς και των ρυθμιστικών και τεχνικών προκλήσεων.

2.6 Η ΕΟΚΕ καλεί τα θεσμικά όργανα της ΕΕ και ιδίως την Επιτροπή να αντιμετωπίσουν επειγόντως τη σημαντική πρόκληση

της στρέβλωσης του ανταγωνισμού που προκαλείται από επιχειρήσεις χωρίς άδεια, οι οποίες δεν έχουν έδρα στη χώρα διαμονής των καταναλωτών στους οποίους παρέχουν υπηρεσίες τυχερών παιχνιδιών σε απευθείας σύνδεση και οι οποίες απολαύουν χαμηλής φορολογίας και χαμηλών εισφορών κοινωνικής πρόνοιας στη χώρα εγκατάστασής τους.

Παράλληλα, η ΕΟΚΕ καλεί επίσης την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να ξεκινήσουν αποφασιστικό αγώνα κατά των παράνομων φορέων εκμετάλλευσης (μαύρη αγορά), από τους οποίους εκπηγάζουν τα περισσότερα κρούσματα απάτης, «επλύματος» παράνομου χρήματος και άλλων εγκληματικών ενεργειών.

3. Στόχοι δημόσιου συμφέροντος

3.1 Σύμφωνα με την ΕΟΚΕ, ζωτικής σημασίας είναι η προστασία των στόχων δημόσιου συμφέροντος που αναφέρονται στην Πράσινη Βίβλο, ιδίως η προστασία των καταναλωτών από την απάτη, τα παράνομα τυχερά παιχνίδια και τον εθισμό και τις επιπτώσεις τους στην υγεία και την υπερχρέωση. Η ανάπτυξη των τυχερών παιχνιδιών πρέπει να γίνει βάσει εθνικών αδειών που θα εκδίδουν τα κράτη μέλη, προκειμένου να διασφαλιστεί η προστασία της δημόσιας τάξης, να καταπολεμηθεί η απάτη, να προληφθούν φαινόμενα εθισμού και να προστατευθούν τα δικαιώματα των ανηλικών και των παικτών.

3.2 Σε αυτό το πλαίσιο, η ΕΟΚΕ παρατηρεί ότι υπάρχουν ορισμένοι στόχοι που είναι κοινοί για όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ, όπως η καταπολέμηση των παράνομων τυχερών παιχνιδιών, η προστασία των καταναλωτών (παικτών, ανηλικών και ευπαθών ομάδων / καταπολέμηση του εθισμού), η διατήρηση της δημόσιας τάξης (πρόληψη της απάτης, της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και άλλων εγκλημάτων), η χρηματοδότηση δραστηριοτήτων που εξυπηρετούν το δημόσιο συμφέρον (κοινωνικών σκοπών) και η προστασία των εργαζομένων στον κλάδο των τυχερών παιχνιδιών σε απευθείας σύνδεση με τις διάφορες μορφές που έχει σήμερα.

3.3 Δεδομένου του ειδικού χαρακτήρα των τυχερών παιχνιδιών στο Διαδίκτυο λόγω των σχετικών κοινωνικών πτυχών και των πτυχών που αφορούν τη δημόσια τάξη και την ιατρική περίθαλψη, η ΕΟΚΕ επισημαίνει ότι, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, ελλείψει κοινοτικής εναρμόνισης, τα κράτη μέλη διαθέτουν ένα «περιθώριο εκτίμησης»⁽⁴⁾ για τη ρύθμιση και τον έλεγχο της αγοράς τυχερών παιχνιδιών τους σύμφωνα με τις παραδόσεις, τα ήθη και τα έθιμά τους. Ωστόσο, τα περιοριστικά μέτρα που εφαρμόζουν πρέπει να πληρούν τους όρους που προβλέπονται στη νομολογία του Δικαστηρίου όσον αφορά την αναλογικότητα⁽⁵⁾.

3.4 Σημειωτέον ότι ορισμένοι στόχοι δεν μπορούν να επιτευχθούν ικανοποιητικά από τα κράτη μέλη ξεχωριστά και η λήψη μέτρων σε επίπεδο ΕΕ θα μπορούσε να προσφέρει σαφή προστιθέμενη αξία.

3.5 Η ΕΟΚΕ υποστηρίζει ότι εφόσον οι στόχοι αυτοί είναι κοινοί για όλα τα κράτη μέλη, σκόπιμη είναι η ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών. Σε αυτό το πλαίσιο, η ΕΟΚΕ λαμβάνει επίσης υπόψη μια σειρά πρωτοβουλιών αυτορρυθμισμού από δημόσιους και εμπορικούς φορείς εκμετάλλευσης τυχερών παιχνιδιών. Η ΕΟΚΕ τονίζει, ωστόσο, ότι η αυτορρύθμιση ενός κλάδου μπορεί μόνο να συμπληρώσει και όχι να αντικαταστήσει την κανονιστική ρύθμιση. Η ΕΟΚΕ εκτιμά ότι τα ευρωπαϊκά θεσμικά

⁽²⁾ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=REPORT&reference=A6-2009-0064&format=XML&language=EN>.

⁽³⁾ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/intm/118398.pdf.

⁽⁴⁾ C-212/08, προδικαστική απόφαση Zeturf, απόφαση της 30ής Ιουνίου 2011, σημείο 39.

⁽⁵⁾ Placanica κ.λπ., σημείο 48, Liga Portuguesa κ.λπ., σημείο 59.

όργανα θα πρέπει παράλληλα να επικεντρώσουν τις προσπάθειές τους στην επένδυση των κοινών αυτών στόχων με μια ευρωπαϊκή διάσταση, με απόλυτο σεβασμό στην αρχή της επικουρικότητας.

3.6 Η προστασία των καταναλωτών είναι ένας τομέας στον οποίο η ΕΕ μπορεί πραγματικά να προσφέρει προστιθέμενη αξία. Η ΕΟΚΕ υποστηρίζει ότι τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα θα πρέπει να δημιουργήσουν ένα αρχικό νομοθετικό πλαίσιο για την προστασία των καταναλωτών της ΕΕ, το οποίο θα έχει δεσμευτικό χαρακτήρα για όσους φορείς εκμετάλλευσης είναι αδειοδοτημένοι στην ΕΕ. Με αυτόν τον τρόπο θα δημιουργηθεί ένα ελάχιστο σύνολο προτύπων (τα οποία δεν θα είναι χαμηλού επιπέδου) για την προστασία των καταναλωτών. Πτυχές που θα πρέπει να συμπεριληφθούν σε αυτό το νομοθετικό πλαίσιο προστασίας είναι η ανάγκη πρόληψης του εθισμού στα τυχερά παιχνίδια, η θέσπιση ορίων ηλικίας για την πρόσβαση σε οιαδήποτε μορφή τυχερών παιχνιδιών, η απαγόρευση της πληρωμής επί πιστώσει και η απαγόρευση κάθε μορφής διαφήμισης που απευθύνεται σε ανηλίκους ή περιλαμβάνει ανηλίκους ή άτομα που μοιάζουν νεότερα από το όριο ηλικίας. Οι εθνικές κυβερνήσεις, ωστόσο, θα διατηρούν το δικαίωμα να ορίζουν υψηλότερα πρότυπα προστασίας των καταναλωτών στις εγχώριες αγορές τους, εφόσον το επιθυμούν.

3.6.1 Οι καταναλωτές σε όλη την ΕΕ θα πρέπει να μπορούν να διακρίνουν μεταξύ παράνομων ιστοτόπων και ιστοτόπων που έχουν λάβει άδεια λειτουργίας από ένα κράτος μέλος της ΕΕ. Σε αυτό το πλαίσιο, η ΕΟΚΕ προτείνει κάθε κράτος μέλος της ΕΕ να υποχρεώνει κάθε φορέα εκμετάλλευσης που λειτουργεί με άδειά του, να προβάλλει σε περίοπτη και σταθερή θέση στην κύρια ιστοσελίδα του ιστοτόπου του ένα «διαδραστικό σήμα», το οποίο θα δείχνει ότι ο φορέας εκμετάλλευσης είναι κάτοχος εθνικής άδειας. Αυτό το σήμα πρέπει να χρησιμοποιείται από όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ και να σχεδιάζεται με παρόμοιο τρόπο, για να είναι εύκολα αναγνωρίσιμο σε όλα τα κράτη μέλη. Επίσης, πρέπει να δείχνει με σαφή τρόπο τη χώρα από την οποία χορηγείται η άδεια. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα πρέπει να είναι υπεύθυνη για την επιβολή αυτού του μέτρου.

3.7 Η ΕΟΚΕ εξετάζει το ενδεχόμενο δημιουργίας ενός ανεξάρτητου οργάνου σε κάθε κράτος μέλος, το οποίο θα είναι αρμόδιο για την εποπτεία και τη διασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής της νομοθεσίας για την προστασία των καταναλωτών που αναφέρεται στο σημείο 3.6 ανωτέρω. Η θέσπιση της ενωσιακής νομοθεσίας για την προστασία των καταναλωτών θα πρέπει να συνοδευθεί από εκστρατεία ενημέρωσης, η οποία θα πρέπει να υλοποιηθεί σε κάθε κράτος μέλος. Οι εθνικές αρχές κάθε κράτους μέλους θα πρέπει να υποχρεώσουν τους φορείς εκμετάλλευσης παιχνιδιών να τοποθετούν σε εμφανές σημείο τον αριθμό της άδειας που τους έχει χορηγήσει το κράτος, για να γνωστοποιούν την ταυτότητά τους και για να επιλύονται τα προβλήματα που καταγγέλλουν οι καταναλωτές σύμφωνα με το εθνικό δικαίο των καταναλωτών και τα δικαστήρια του τόπου κατοικίας τους.

3.8 Οι πολιτικές υπεύθυνης αντιμετώπισης των τυχερών παιχνιδιών εντάσσονται τα τυχερά παιχνίδια σε μια σφαιρική πολιτική εταιρικής κοινωνικής ευθύνης, η οποία αντιμετωπίζει τα τυχερά παιχνίδια ως ένα σύνθετο φαινόμενο, για το οποίο πρέπει να συνδυαστούν μέτρα πρόληψης, ευαισθητοποίησης, παρέμβασης και ελέγχου, καθώς και μέτρα αποκατάστασης των ενδεχόμενων αρνητικών επιπτώσεων. Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν:

- απόδοση της δέουσας προσοχής στις ομάδες υψηλού κινδύνου·
- παροχή των αναγκαίων πληροφοριών στο κοινό ούτως ώστε να καταστεί δυνατή η συνειδητή επιλογή των δραστηριοτήτων ως προς τα τυχερά παιχνίδια, προωθώντας μια μετριοπαθή, υπεύθυνη στάση που δεν οδηγεί σε εθισμό·

— υπογράμμιση, σε συνάρτηση με τη φύση και τα μέσα που χρησιμοποιούνται σε κάθε παιχνίδι, της απαγόρευσης συμμετοχής των ανηλίκων ή των προσώπων που έχουν αιτηθεί ρητώς και εκουσίως τον αποκλεισμό τους από τα τυχερά παιχνίδια.

3.9 Η ΕΟΚΕ παρατηρεί ότι μόνον ορισμένα κράτη μέλη έχουν συγκεντρώσει στοιχεία για τον εθισμό στα τυχερά παιχνίδια. Είναι γεγονός ότι έχουν εκπονηθεί διάφορες εθνικές εμπειρικές μελέτες, με ποικίλα και ενίοτε αντικρουόμενα συμπεράσματα. Είναι σαφές, ωστόσο, ότι οι δυνατότητες συμμετοχής σε τυχερά παιχνίδια μπορούν να οδηγήσουν σε εθισμό, ο οποίος με τη σειρά του δημιουργεί προβλήματα για την κοινωνία. Αυτή η διάσταση πρέπει να λαμβάνεται πάντα υπόψη κατά την ανάπτυξη της πολιτικής για την προστασία των καταναλωτών του εν λόγω τομέα.

3.10 Επίσης, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη πτυχές όπως οι νέες δυνατότητες που προσφέρει το Διαδίκτυο για τη συμμετοχή σε τυχερά παιχνίδια, δεδομένου ότι οι νέες τεχνολογίες έχουν δημιουργήσει περισσότερες διόδους πρόσβασης σε τυχερά παιχνίδια για όσους περνούν περισσότερο χρόνο στο σπίτι, όπως οι συνταξιούχοι, οι νοικοκυρές και οι άνεργοι. Θα πρέπει να διασφαλιστεί ότι η πρόσβαση σε παιχνίδια μέσω τηλεματικών και διαδικτυακών μέσων δεν θα είναι δυνατή στους ανηλίκους, στα άτομα που τελούν υπό νομική αδυναμία και σε εκείνα στα οποία έχει απαγορευθεί η πρόσβαση, είτε με δική τους βούληση είτε κατόπιν δικαστικής αποφάσεως.

3.11 Η ΕΟΚΕ απευθύνει έκκληση για την εκπόνηση ολοκληρωμένης μελέτης σε επίπεδο ΕΕ, προκειμένου να προσδιοριστούν πλήρως τα συγκεκριμένα χαρακτηριστικά του εθισμού στα τυχερά παιχνίδια εντός και εκτός Διαδικτύου, και να είναι σε θέση ο νομοθέτης της ΕΕ να λάβει αποτελεσματικά και στοχευμένα μέτρα για την καταπολέμηση και την πρόληψη του κινδύνου αυτού.

3.12 Σύμφωνα με την ΕΟΚΕ, ένας αποτελεσματικός τρόπος για τη μείωση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες θα ήταν η συνεργασία των κρατών μελών σε επίπεδο ΕΕ για την καταπολέμηση των ανεξέλεγκτων παράνομων τυχερών παιχνιδιών στο Διαδίκτυο εντός της ΕΕ. Η ΕΟΚΕ καλεί επομένως τα κράτη μέλη της ΕΕ να θεσπίσουν αποτελεσματικούς μηχανισμούς για την επίτευξη αυτών των στόχων, που θα έχουν αναμφίβολα θετικό αντίκτυπο στην αύξηση των φορολογικών εσόδων.

3.13 Επιπλέον, η ΕΟΚΕ υποστηρίζει την επέκταση της οδηγίας για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες πέραν των καζίνο, για την κάλυψη και άλλων τυχερών παιχνιδιών στο Διαδίκτυο, γεγονός που θα ενισχύσει τις εξουσίες των εθνικών αρχών για την καταπολέμηση αυτών των παράνομων δραστηριοτήτων.

3.14 Επιπρόσθετα, όσον αφορά τη νόθευση των αποτελεσμάτων στον αθλητισμό, η ΕΟΚΕ τάσσεται υπέρ της διαφύλαξης της ακεραιότητας του αθλητισμού με κάθε τρόπο. Η ΕΟΚΕ λαμβάνει υπόψη τη συνεισφορά των δημόσιων και ορισμένων ιδιωτικών φορέων εκμετάλλευσης στοιχημάτων στην ακεραιότητα των αθλητικών στοιχημάτων, σε εκπαιδευτικά προγράμματα για αθλητές και επαγγελματίες στον χώρο του αθλητισμού, καθώς και σε συστήματα έγκαιρου εντοπισμού και προειδοποίησης για ύποπτα στοιχήματα, καθώς και τον διαφοροποιημένο βαθμό της ποιότητας και της έκτασης αυτής της συνεισφοράς. Η ΕΟΚΕ πιστεύει ότι είναι απαραίτητο ένα πλαίσιο συντονισμού των προσπαθειών όλων των εμπλεκόμενων μερών για την ολοκληρωμένη αντιμετώπιση του θέματος και την αποφυγή επικαλύψεων. Πιο συγκεκριμένα, θα πρέπει να τεθεί σε λειτουργία ένα σύστημα, το οποίο δεν θα περιορίζεται απλώς στον εντοπισμό, αλλά θα περιλαμβάνει και προληπτικά, εκπαιδευτικά και εφαρμοστικά μέτρα.

3.15 Τέλος, η Πράσινη Βίβλος αναφέρεται επίσης στη χρηματοδότηση φιλανθρωπικών και γενικού συμφέροντος δραστηριοτήτων και εκδηλώσεων, στις οποίες στηρίζεται ο στοιχηματισμός για αθλητικές συναντήσεις στο Διαδίκτυο. Η ΕΟΚΕ τάσσεται υπέρ ενός συστήματος, σύμφωνα με το οποίο οι εν λόγω δραστηριότητες και εκδηλώσεις θα λαμβάνουν μέρος των εσόδων που συγκεντρώνονται από τα τυχερά παιχνίδια. Η ΕΟΚΕ καλεί την Επιτροπή να προτείνει συγκεκριμένα μέτρα για τη διατήρηση των εθνικών μηχανισμών χρηματοδότησης που αναγνωρίζονται στα συμπεράσματα σχετικά με το πλαίσιο για τα τυχερά παιχνίδια και τα στοιχήματα στα κράτη μέλη της ΕΕ, που εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο «Ανταγωνιστικότητα» στις 10 Δεκεμβρίου 2010. Επιπλέον, η ΕΟΚΕ υποστηρίζει ότι θα πρέπει να ληφθεί μέριμνα ώστε αυτές οι «δραστηριότητες» να μην χρησιμοποιηθούν για να αντικρούσουν την αρνητική κοινωνική διάσταση των τυχερών παιχνιδιών ούτε για να στηρίξουν τα τυχερά παιχνίδια με το πρόσχημα ότι εξυπηρετούν κοινωνική σκοπό. Επιπλέον, η ΕΟΚΕ ζητά να χρησιμοποιηθεί ένα μέρος των φορολογικών εσόδων για να χρηματοδοτηθούν η πρόληψη και η θεραπεία του εθισμού στα τυχερά παιχνίδια, καθώς και η επαγγελματική και συνεχής κατάρτιση των εργαζομένων στον τομέα.

4. Εγκατάσταση και αδειοδότηση

4.1 Ο τομέας των τυχερών παιχνιδιών στο Διαδίκτυο χαρακτηρίζεται επί του παρόντος από κατακερματισμό λόγω των διαφορετικών εθνικών καθεστώτων που ισχύουν στα κράτη μέλη της ΕΕ.

4.2 Ένα από τα κύρια προβλήματα του τομέα είναι το γεγονός ότι αδειοδοτημένοι φορείς εκμετάλλευσης σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη παρέχουν ενδεχομένως υπηρεσίες τυχερών παιχνιδιών σε καταναλωτές άλλου κράτους μέλους χωρίς άδεια σε περίπτωση που απαιτείται από το εν λόγω κράτος μέλος. Η εν λόγω παροχή υπηρεσιών θεωρείται «μη εγκεκριμένη»⁽⁶⁾.

4.3 Από την άλλη πλευρά, από τον Απρίλιο του 2006 έως τον Φεβρουάριο του 2008 η Επιτροπή απέστειλε 12 προειδοποιητικές επιστολές σε 10 κράτη μέλη και προχώρησε στο στάδιο έκδοσης αιτιολογημένης γνώμης για 7 από τα εν λόγω κράτη μέλη. Στις 5 Μαΐου 2010 η Επιτροπή ολοκλήρωσε τις διαδικασίες κατά της Ιταλίας και στις 24 Νοεμβρίου 2010 τις διαδικασίες παράβασης κατά της Γαλλίας. Η Επιτροπή δρομολόγησε διαδικασίες παράβασης κατά διασυνοριακών περιορισμών στις υπηρεσίες τυχερών παιχνιδιών, λόγω διαφόρων καταγγελιών που κατατέθηκαν στην Επιτροπή για εικαζόμενες παραβάσεις της Συνθήκης, με στόχο τον έλεγχο της αναλογικότητας αυτών των περιορισμών. Η ΕΟΚΕ καλεί την Επιτροπή να προχωρήσει κατά τρόπο οριστικό στη διευθέτηση των εκκρεμών υποθέσεων.

4.4 Όσον αφορά τη φύση και το νομικό καθεστώς των τυχερών παιχνιδιών στο Διαδίκτυο έχουν προκύψει διάφορες αρχές από τη μέχρι σήμερα νομολογία. Κατ' αρχάς, οι υπηρεσίες τυχερών παιχνιδιών εμπίπτουν στο άρθρο 56 της ΣΛΕΕ και επομένως καλύπτονται από τους κανόνες για την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών.

4.5 Δεδομένου ότι οι υπηρεσίες τυχερών παιχνιδιών δεν υπόκεινται μέχρι σήμερα σε ενιαίους κανόνες σε επίπεδο ΕΕ, τα κράτη μέλη διατηρούν ένα «περιθώριο εκτίμησης»⁽⁷⁾ για τη ρύθμιση αυτών των υπηρεσιών, το οποίο περιλαμβάνει τον περιορισμό των φορέων εκμετάλλευσης, του είδους και του όγκου των προσφερόμενων παιχνιδιών.

4.6 Σύμφωνα με την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, οι αδειοδοτημένοι φορείς εκμετάλλευσης σε ένα κράτος μέλος μπορούν να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους στους καταναλωτές άλλου κράτους μέλους, εκτός εάν το τελευταίο επιβάλλει περιορισμούς που δικαιολογούνται από επιτακτικούς λόγους δημόσιου συμφέροντος, όπως η προστασία των καταναλωτών ή η ανάγκη διαφύλαξης της δημόσιας τάξης.

4.7 Οι εν λόγω περιορισμοί πρέπει να είναι αναλογικοί, να μην προβαίνουν σε διακρίσεις και να αποτελούν μέρος μιας πολιτικής που εφαρμόζεται συστηματικά και με συνέπεια.

4.8 Η ΕΟΚΕ παρατηρεί ότι η αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης δεν εφαρμόζεται στον τομέα των τυχερών παιχνιδιών και ότι σύμφωνα με ένα κράτος μέλος, το γεγονός ότι ένας φορέας εκμετάλλευσης παρέχει νόμιμα τις υπηρεσίες του σε άλλο κράτος μέλος δεν αποτελεί επαρκή απόδειξη ότι οι καταναλωτές στην επικράτεια του πρώτου κράτους μέλους προστατεύονται από τον κίνδυνο απάτης και παρανομίας, δεδομένων των δυσκολιών που συναντούν σε αυτό το πλαίσιο οι αρχές του κράτους μέλους εγκατάστασης για την αξιολόγηση των επαγγελματικών προσόντων και της εντιμότητας των φορέων εκμετάλλευσης.

4.9 Αναφορικά με το σημείο 4.8, εξακολουθεί να είναι σαφές ότι ο εν λόγω τομέας χρειάζεται μεγαλύτερη ασφάλεια δικαίου προκειμένου να αναπτυχθεί με συνεκτικό τρόπο, σύμφωνα με τους στόχους διαφύλαξης της δημόσιας τάξης και τις αρχές της εσωτερικής αγοράς. Η διαβούλευση που δρομολογείται με την Πράσινη Βίβλο θα πρέπει να παράσχει σημαντική ώθηση προς αυτήν την κατεύθυνση.

4.10 Επιπλέον, η ΕΟΚΕ εκτιμά ότι η διαφήμιση των τυχερών παιχνιδιών πρέπει να υπαχθεί σε αυστηρούς κανόνες για να εξασφαλιστεί η προστασία των ευάλωτων ομάδων, όπως οι ανήλικοι. Ιδιαίτερα σημαντική είναι η θέσπιση ορίων, προκειμένου να αποτραπεί η πρόσβαση ιδίως των ανηλίκων και των τελούντων υπό νομική αδυναμία, αλλά και να εμποδιστεί η χρήση εικόνων, μηνυμάτων ή περιεχομένων που θα μπορούσαν να πλήξουν, άμεσα ή έμμεσα, την αξιοπρέπεια των προσώπων και τα θεμελιώδη δικαιώματα και ελευθερίες, καθώς και οιαδήποτε πιθανή μορφή διακρίσεων για λόγους φύλου ή γενετικού προσανατολισμού, προτροπή σε βία ή διάπραξη αξιόποινων πράξεων.

5. Αθλητισμός

5.1 Η Επιτροπή επιθυμεί να εστιάσει την προσοχή της στα ακόλουθα δύο θέματα σχετικά με τον αθλητισμό: 1) κατά πόσο οι αθλητικές συναντήσεις, για τις οποίες οργανώνονται τυχερά παιχνίδια θα πρέπει να αποκομίζουν ικανοποιητική οικονομική απόδοση από τη σχετική δραστηριότητα και 2) κατά πόσο υπάρχει κίνδυνος «καιροσκοπισμού».

5.2 Η ΕΟΚΕ παρατηρεί ότι υπάρχουν πολλά διαφορετικά είδη χρηματοδότησης των δραστηριοτήτων γενικού συμφέροντος στα κράτη μέλη. Σε ορισμένα κράτη μέλη, η εθνική νομοθεσία επιβάλλει, για παράδειγμα, στις εθνικές λαχειοφόρες αγορές να διοχετεύουν ένα σταθερό ποσοστό των εσόδων τους απευθείας σε αθλητικές ή/και άλλες αναγνωρισμένες δραστηριότητες δημόσιου συμφέροντος. Σε άλλα κράτη μέλη, το Δημόσιο Ταμείο διοχετεύει ένα ποσοστό των φορολογικών εσόδων από τα τυχερά παιχνίδια σε ποικίλες επιλεγμένες δραστηριότητες δημόσιου συμφέροντος.

5.3 Η ΕΟΚΕ επικροτεί την αρχή, σύμφωνα με την οποία ένα σταθερό ποσοστό εσόδων ή φόρου επί των τυχερών παιχνιδιών διοχετεύεται απευθείας στον αθλητισμό ή σε άλλες αναγνωρισμένες δραστηριότητες δημόσιου συμφέροντος.

⁽⁶⁾ Πράσινη Βίβλος SEC(2011) 321 τελικό, σελίδα 6.

⁽⁷⁾ C-212/08, προδικαστική απόφαση Zeturf, απόφαση της 30ής Ιουνίου 2011, σημείο 39.

5.4 Η ΕΟΚΕ επισημαίνει τη σημαντική συνεισφορά των κρατικών/εθνικών λαχειοφόρων αγορών και άλλων νόμιμων τυχερών παιχνιδιών στη χρηματοδότηση του αθλητισμού, ιδιαίτερα των λαϊκών αθλημάτων. Η ΕΟΚΕ υπογραμμίζει επίσης ότι η παροχή διασυνοριακών υπηρεσιών τυχερών παιχνιδιών και στοιχημάτων στο Διαδίκτυο από φορείς εκμετάλλευσης που είναι εγκαταστημένοι σε συγκεκριμένη δικαιοδοσία θα μπορούσε να έχει αρνητικές επιπτώσεις στη χρηματοδότηση του αθλητισμού και άλλων στόχων δημόσιου συμφέροντος σε άλλη δικαιοδοσία, όπου παρέχονται οι εν λόγω υπηρεσίες.

5.5 Επιπρόσθετα, η ΕΟΚΕ καλεί την Επιτροπή να προσδιορίσει τον αντίκτυπο των διασυνοριακών προσφορών στη χρηματοδότηση του αθλητισμού και κατά πόσο η χρηματοδότηση αυτή διοχετεύεται σε λαϊκά αθλήματα, καθώς και να προτείνει συγκεκριμένα μέτρα για την εξασφάλιση αυτού του είδους χρηματοδότησης του αθλητισμού.

5.6 Η ΕΟΚΕ διατηρεί επιφυλάξεις όσον αφορά την πιθανότητα δημιουργίας του «αθλητικού δικαιώματος» ή του δικαιώματος εύλογης απόδοσης. Η ΕΟΚΕ εκτιμά ότι χρειάζονται περαιτέρω διευκρινίσεις για την κατανόηση του δικαιώματος αυτού και του βαθμού στον οποίο το δικαίωμα αυτό θα οδηγήσει στη δημιουργία ενός νέου ΔΔΙ για τις αθλητικές διοργανώσεις σε επίπεδο ΕΕ.

5.7 Ως εκ τούτου, η ΕΟΚΕ καλεί την Επιτροπή να διευκρινίσει τη φύση, το πεδίο εφαρμογής και τον αντίκτυπο του δικαιώματος εύλογης απόδοσης, καθώς και τη νομική βάση που θα εφαρμόζεται σε αυτό.

5.8 Το θέμα του «καιροσκοπισμού» έχει φορολογικό χαρακτήρα και, ως εκ τούτου, η ΕΟΚΕ εκτιμά ότι θα πρέπει να αποτελεί υπόθεση των κρατών μελών. Ωστόσο, η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι θα πρέπει να συζητηθεί και να συμφωνηθεί μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ μια εύλογη προσέγγιση της απόδοσης για όλα τα εμπλεκόμενα μέρη. Πρόκειται μν για ένα δύσκολο θέμα συζήτησης σε επίπεδο ΕΕ, είναι όμως απολύτως αναγκαία μια διεξοδική συζήτηση σε εύθετο για την αποφυγή σοβαρών δυσλειτουργιών του τομέα.

5.9 Η ΕΟΚΕ καλεί την Επιτροπή να διευκρινίσει εάν πράγματι υπάρχει σχέση μεταξύ των αθλητικών ζητημάτων που αναφέρονται στην Πράσινη Βίβλο και της ακεραιότητας του αθλητισμού ή εάν πρόκειται για χωριστά ζητήματα που χρήζουν χωριστής αντιμετώπισης. Επιπλέον, η Επιτροπή θα μπορούσε να διευκρινίσει κατά πόσο πιστεύει ότι η θέσπιση ενός δικαιώματος εύλογης απόδοσης ή «αθλητικού δικαιώματος» θα συνιστούσε αποτελεσματικό μέσο για τη διασφάλιση της ακεραιότητας των αθλητικών διοργανώσεων.

6. Επιβολή της νομοθεσίας

6.1 Ένα άλλο κείμενο ζήτημα το οποίο χρήζει άμεσης αντιμετώπισης είναι η παροχή παράνομων υπηρεσιών τυχερών παιχνιδιών σε

απευθείας σύνδεση στο σύνολο της ΕΕ⁽⁸⁾, εις βάρος των καταναλωτών, της δημόσιας τάξης και της χρηματοδότησης στόχων δημόσιου συμφέροντος.

6.2 Η συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών είναι καθοριστική για την προστασία των καταναλωτών στην ΕΕ από παράνομους φορείς εκμετάλλευσης. Η ΕΟΚΕ πιστεύει επ'αυτού ότι μια επισημοποιημένη δομή ρυθμιστικής συνεργασίας σε επίπεδο ΕΕ θα εξυπηρετούσε αυτόν τον σκοπό⁽⁹⁾. Πιο συγκεκριμένα, κάθε κράτος μέλος θα πρέπει να δημοσιεύσει κατάλογο με τους φορείς εκμετάλλευσης που είναι αδειοδοτημένοι στη συγκεκριμένη χώρα. Όλοι αυτοί οι κατάλογοι θα πρέπει έπειτα να τεθούν στη διάθεση της Επιτροπής, των κρατών μελών, των εθνικών ρυθμιστικών αρχών και των καταναλωτών. Η συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνει την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών.

6.3 Η ΕΟΚΕ επισημαίνει επίσης την έλλειψη δεδομένων για τον συγκεκριμένο τομέα, η οποία εμποδίζει την ορθή ανάλυση του τομέα και της ιδιαίτερης δυναμικής του. Η ΕΟΚΕ προτείνει, συνεπώς, να θεσπιστούν κοινές απαιτήσεις συλλογής δεδομένων σε επίπεδο ΕΕ και να επιβληθούν σε όλες τις ρυθμιστικές αρχές, οι οποίες θα πρέπει με τη σειρά τους να υποχρεώνουν όλους τους κατόχους αδειών να υποβάλλουν τα απαιτούμενα στοιχεία. Τα στοιχεία αυτά θα μπορούν στη συνέχεια να αθροίζονται σε επίπεδο ΕΕ. Η υποβολή στοιχείων σχετικά με τις προσπάθειες καταπολέμησης των παράνομων ιστοτόπων θα ήταν επίσης ευπρόσδεκτη για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των εθνικών προσπαθειών προς την καταπολέμηση της μαύρης αγοράς.

6.4 Για την καταπολέμηση των παράνομων φορέων εκμετάλλευσης απαιτούνται αποτελεσματικά μέτρα επιβολής της νομοθεσίας. Η ΕΟΚΕ εκτιμά ότι πρόκειται για μια αδυναμία που χρειάζεται περαιτέρω δράση από πλευράς των κρατών μελών για την εμπόδιση των παράνομων φορέων εκμετάλλευσης τυχερών παιχνιδιών να παρέχουν τις υπηρεσίες τους στο Διαδίκτυο, μεταξύ άλλων μέσω ενός συστήματος επιβολής κυρώσεων για τις παραβάσεις. Η ΕΟΚΕ καλεί, συνεπώς, την Επιτροπή να εξετάσει τη δυνατότητα πρότασης ενός νομικά δεσμευτικού μέσου, το οποίο θα υποχρεώνει τις τράπεζες, τις εταιρείες έκδοσης πιστωτικών κρατών και τους συμμετέχοντες σε άλλα συστήματα πληρωμών στην ΕΕ να αποκλείουν τις συναλλαγές μεταξύ των παράνομων φορέων εκμετάλλευσης τυχερών παιχνιδιών και των πελατών τους, χωρίς να εμποδίζονται οι νόμιμες συναλλαγές. Στο πλαίσιο αυτό θα μπορούσαν να συμπεριληφθούν η παύση των δραστηριοτήτων, η φραγή των ηλεκτρονικών μέσων που παρέχουν υπηρεσίες παράνομων τυχερών παιχνιδιών ή ακόμη και η κατάσχεση και εξάλειψη κάθε στοιχείου που σχετίζεται με την άσκηση αυτών των δραστηριοτήτων.

Βρυξέλλες, 26 Οκτωβρίου 2011.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Staffan NILSSON

⁽⁸⁾ Βλέπε τελευταία παράγραφο στη σελίδα 3 της Πράσινης Βίβλου.

⁽⁹⁾ Ορισμένα κράτη μέλη συμμετέχουν οικειοθελώς στο Ευρωπαϊκό Φόρουμ Ρυθμιστικών Αρχών για τα Τυχερά Παιχνίδια «GREF», <http://www.gref.net/>.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

στη γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής

Το ακόλουθο σημείο της γνωμοδότησης του ειδικευμένου τμήματος διαγράφηκε κατόπιν της τροπολογίας που υιοθετήθηκε από την Ολομέλεια, αλλά συγκέντρωσε πάνω από το ένα τέταρτο των εκπεφρασμένων ψήφων (άρθρο 54 παρ. 4 του Εσωτερικού Κανονισμού):

Σημείο 4.11

4.11 Η ΕΟΚΕ καλεί την Επιτροπή να προβεί σε αξιολόγηση των απαιτήσεων και των όρων που προβλέπονται επί του παρόντος στις εθνικές άδειες και τους ελέγχους που διενεργούνται σε διάφορα κράτη μέλη, με σκοπό την ανάπτυξη ενός κοινού πλαισίου όρων, το οποίο στη συνέχεια δεν θα χρειάζεται να αναπαράγεται κάθε φορά που ο κάτοχος άδειας σε μια χώρα της ΕΕ υποβάλει αίτηση για άδεια σε άλλη χώρα, εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα την προστασία των στόχων δημόσιου συμφέροντος, όπως περιγράφονται στο κεφάλαιο 2 ανωτέρω.

Αποτέλεσμα της ψηφοφορίας

Υπέρ:	73
Κατά:	46
Αποχές:	18